

PANDEMIE ONTKETENDE KORT MAAR KRACHTIGE HYSTERIE

Co in de Australische lockdown: een benauwende ervaring

Duveke de Gaay Fortman is coassistent in het Royal Adelaide Hospital, Australië, en maakte de strenge lockdown aldaar mee. Een intimiderende confrontatie met het gedrag van mensen in crisistijd. Paniek om niks? Of waren angst en dwang toch nuttig?

De staat South Australia floreerde maandenlang zonder covid, maar in de week van 16 november brak er een cluster van infecties uit dat zich verspreidde vanuit het ‘quarantainehotel’ voor terugkerende Australiërs. De overheid kon geen verband vinden tussen de geïnfecteerde personen en dus brak de pleuris uit. Binnen een paar uur was het wc-papier in de supermarkt op. Op het werk werd gehuild. ‘Devastating!’ vonden ze het. Bij mij thuis in Walkerville, nabij het centrum van Adelaide, werd ook gehuild. De feesten en vakanties van mijn huisgenoten, waaraan maandenlange organisatie was voorafgegaan, werden gecancelled. Mijn vrienden postten massaal foto’s op Instagram om mensen op te roepen de corona-instructies streng na te leven. Binnen één dag veranderde South Australia van een coronavrij walhalla in een staat met de strengste lockdown. Een avondklok zou als een droom zijn, een milde maatregel vergeleken met de maatregelen die South Australia opgekregen kreeg. Met 37 graden zaten 1,7 miljoen mensen opgesloten in hun huis. Honden moesten zichzelf binnen uitlaten. Zelfs in kleine dorpjes in de rimboe (40 graden Celcius), 1000 kilometer van een coronabesmetting vandaan, mochten mensen geen stap buiten de deur zetten. Overall werd gecontroleerd. En mensen hielden ook elkaar scherp in de gaten. Er werd agressief met vingers gewezen. South Australia had twee (!) besmettingen per dag...

Hysterie

Ook ik raakte in paniek. Het feit dat de overheid mijn leven voor de komende periode zou bepalen, gaf me een machteloos gevoel. De hysterie om mij heen, waarmee ik me niet goed kon identificeren, maakte me claustrofobisch. Ik voelde me, op 15.000 kilometer afstand van mijn familie, bovendien eenzaam. Mijn lange verblijf hier maakt me overdreven emotioneel en labiel. Ik wilde naar huis. Maar ik mocht mijn huis niet uit, dus ook niet naar het vliegveld. Mijn roze bril, waarmee ik zolang naar mijn avontuur hier keek, was ineens niet meer zo roze. Het Australische stopwoord ‘like’ dat ik altijd zo geinig vond, vond ik nu extreem vervelend.

Nog net voor de lockdown was ik naar een buitenhuis van vrienden gevluht: een afgelegen boerderij in de natuur. Dit werd door mijn huisgenoten niet gewaardeerd. Zij wilden kerst met hun ouders vieren. Zij konden de begrafenis van hun opa niet bijwonen. In het ziekenhuis stierven mensen in eenzaamheid. En ik koos ervoor de stad te ontvluchten.

De hysterie om mij heen maakte me claustrofobisch

Een bewaker van het ‘quarantainehotel’ bleek te hebben gelogen over zijn andere baantje in de Woodville Pizza-bar. Hij maakte deel uit van een illegaal drugshandeltje. Zodra dit bekend werd, zakte binnen een uur de rating op Google van Woodville Pizza van 5 sterren naar 1 ster. Die avond blokkeerde Facebook de onlinepagina van Woodville Pizza omdat ze het hoge aantal berichten/spam op de pagina niet konden verwerken. Als je geïnteresseerd bent in haat – schuilend onder mensen in paniek – dan moet je die pagina lezen.

VERSCHILLEN MET EUROPA

Het verschil tussen Australië en Europese landen ten tijde van de covid-19-pandemie is groot. Europa is dichtbevolkt en de landen zijn geografisch nauw met elkaar verweven. Toch gelden overal andere regels. Europese overheden geven adviezen en als burgers zich er niet aan houden, heb je in Nederland in een gunstig geval minder dan duizend besmettingen per dag en een 'R-getal' onder de 1.

Australië is een eiland dat vanaf het begin van de pandemie de grenzen hermetisch heeft gesloten. Er is geen internationaal verkeer en tussen de staten onderling in zeer beperkte mate. Het is een dunbevolkt land met een aantal grote steden die honderden tot duizenden kilometers uit elkaar liggen. De verspreiding van corona kan hierdoor goed geobserveerd en gereguleerd worden. Bij een besmetting moeten direct zo'n vierduizend mensen in hun omgeving in quarantaine. Strenge lockdowns en dichte grenzen maken dat Australië het 'R-getal' niet kent. Er zijn veel dagen van geen enkele besmetting in het hele land.

De bewaker bleek een minderjarige jongen te zijn. Volgens mijn vrienden heeft hij er persoonlijk voor gezorgd dat duizenden harten gebroken zijn, dat er onvoorstelbaar groot verdriet is geleden en vele levens zijn verwoest. Als ik hun vertel dat mijn vrienden in Nederland met corona besmet zijn, reageren ze verward en beginnen ze snel ergens anders over. Dat past niet in het plaatje.

Niet gepast

Nog geen 48 uur later wordt tijdens een persconferentie bekendgemaakt dat de lockdown weer is opgeheven. Ik was inmiddels teruggekeerd naar de stad. Die avond in onze tuin bespreken we wat we van deze lockdown hebben geleerd. Zij zijn vooral trots op South Australia; 'we' hebben – samen – voor elkaar gestreden. Ook gaat het over het meer kunnen waarderen van dingen die als normaal voelen. Ik houd me stil. Mijn familie en vrienden in Nederland zitten al bijna een jaar in een lockdown. Misschien niet zo streng als deze, maar naar wat ik meekrijg, is het niet altijd even makkelijk. Ook zit ik in het laatste seizoen van *The Crown*, waar Diana zich in een jarenlang durende lockdown

bevindt. Ik vind het niet gepast mee te praten over wat het bij mij losmaakte om twee dagen binnen te zitten. Ik vind de gehele situatie vervelend. Aan de andere kant is corona nu wel weer onze staat uit. Was deze hysterie dus misschien toch nodig? Hebben de angst en paniek waar ik zo claustrofobisch van werd geleid tot razendsnelle controle over het virus? De reactie van de Australiërs kwam mij eerst totaal overdreven voor. Maar het lijkt er wel op, gezien de relatief gunstige coronacijfers, dat South-Australia nu een coronavrij leven leidt. Zijn paniek en extreem strenge maatregelen dus nodig om een pandemie onder controle te krijgen? ■

contact

ddegaayfortman@gmail.com
cc: redactie@medischcontact.nl

web

Meer over dit onderwerp vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.